

4° Si in Missa post consecrationem dubium tibi oriatur de formae debita prolotione, vel de totali omissione, nihil repetere debes, nec potes, cum alias haec omittre non soleas: iudicandum enim est ex communiter contingentibus, nisi tamen valde probabiliter dubites, ut loquitur Rubrica. — Vide S. Lig. n. 224.

CAPUT III.

DE MINISTRO SACRAMENTORUM.

Minister Sacramentorum est ille, qui nomine Christi, cuius vices gerit, actionem sacramentalem peragit.

Agendum 1° de requisitis in Ministro ad Sacramenta conferenda; 2° de officio Ministri in Sacramentorum administratione.

ARTICULUS — I. DE REQUISITIS AD SACRAMENTORUM ADMINISTRATIONEM SEU DE ATTENTIONE, INTENTIONE, FIDE ET PROBITATE MINISTRI.

§. I. De attentione ministri.

13. — DEFINITIO. Attentione est applicatio mentis ad ea, quae peraguntur, seu est actus intellectus, quo homo considerat id quod agit.

DIVISIO. Attentione duplex distinguitur: alia *interna*, quae consistit in advertentia ipsa mentis ad id quod agitur; alia *externa*, quae excludit omnem actionem cum attentione interna physice impossibilem. — Vide dicta Tom. 1. nn. 344. 4041.

Principia. — I. Ad validitatem collationis Sacramentorum non requiritur alia attentione nisi quae in omni actu vere humano invenitur. Possunt igitur valide ministrari Sacramenta etiam a Ministro distracto, seu de aliis negotiis simul cogitante. Ratio est, quia ut actus sit et censeatur humanus, non actualis attentione, sed processio ipsius ab actu rationalis voluntatis inspicitur. Insuper attentione saepe a voluntate hominis non pendet; Christus autem conditionem aliquando impossibilem in Ministro Sacramentorum requirere non potuit. — Ita S. Lig. n. 11., et alii communiter.

II. Ad licitam collationem Sacramentorum requiritur attentione, ut absit omnis voluntaria distractio. Ratio est, quia reverentia Sacramento debita exigit, ut diligenter tractetur, errandique vitetur periculum. Voluntaria tamen distractio iuxta communem Theologorum sententiam ordinarie peccatum veniale non excedit, nisi periculo graviter in forma errandi quis se exponat. — S. Lig. *ibid.*

Excipiunt *probabiliter*, et *communiter* Eucharistiam, in cuius confectio omnem voluntariam distractionem ob maximam Sacramenti dignitatem peccatum mortale reputant. — S. Lig. *ibid.* — Negant tamen non *improbabiliter* Lacroix, lib. 6. part. 2. n. 443. — Mazzotta et alii.

§. II. De intentione Ministri.

14. — DEFINITIO. Intentio est actus voluntatis in aliquem finem tendentis, vel actus voluntatis, quo quis intendit aliquid agere aut omittre.

DIVISIO. Multiplex est, scilicet 1° *actualis*, *virtualis*, *habitualis*, et *interpretativa*; 2° *interna* seu *vera*, vel *externa* quae solum actum externum respicit; 3° *determinata*, vel *indeterminata* seu in confuso; 4° *absoluta*, vel *conditionata*. Recole definitiones passim datas, v. gr. Tract. *de Act. hum.* ubi de voluntario, tom. 1. n. 5.

Principia. — I. Ad validitatem Sacramenti requiritur in Ministro voluntas aliqua *vera* et *seria* saltem faciendi id, quod facit Ecclesia. — Constat ex *Conc. Trid.* sess. 7. can. 11.

II. Non requiritur tamen intentio *actualis*, sed sufficit *virtualis*. Ratio est, quia intentio actualis, etsi optima et desideranda, est interdum moraliter impossibilis; virtualis vero satis influit in actionem Ministri, ut haec vere humana et deliberata dici possit. — Ita omnes.

III. Non sufficit intentio *habitualis*, nec *interpretativa*. Ratio est, quia ad actum humanum requiritur voluntas aliqua, vi cuius actus ponatur. Iam vero nec intentio *habitualis*, nec *interpretativa* est huiusmodi: non 1^a, quia nec actu a voluntate elicitur, nec quamvis aliquando elicitur, in aliquo effectu vel in serie actionum perdurat; non 2^a, quia nec actu elicitur, nec unquam actu elicitur fuit, sed tantum eliceretur, si de re agenda mens cogitaret. — S. Lig. n. 16.

15. Quaesita. — QUÆR. 1° An requiratur intentio interna?

Resp. *Affirm.* quia si Minister solum intenderet actum externum, non haberet veram intentionem faciendi quod facit Ecclesia (1). Ecclesia enim intendit ponere ritum sacramentalem: hoc autem non intendit, qui solum ritum externum facere proponit (2). — S. Lig. n. 20.

(1) Hoc enimvero negare alius forte poterit; quippe et Ecclesia nihil aliud facit, nisi quod ritum ponit externum, prouti Christus Dominus adhiberi iussit.

(2) Neque tamen requiritur, ut minister explicite intendat facere ritum sacramentalem; secus enim si quis aut ignoret aut non credat, per eam actionem ritum perfici sacramentalem, uti v. gr. non credunt protestantes, per consensum matrimoniale sacramentum effici, non conferret sacramentum valide; quod falsum est. Satis ergo esse debet, ut minister confuse facere velit, quod faciunt Christiani.

Propositio autem damnata, quae subiicitur, forte in rem non quadrat. In hac enim non de mero intentionis requisitae defectu agitur, sed de intentione contraria.

(*) Conferenda de hac re responsio C. s. O. 18. Dec. 1872. Propositum fuerat, quod « in quibusdam locis nonnulli haeretici baptizant cum debita materia et forma simul applicatis, sed expresse monent baptizandos, ne credant, baptismum habere ullum effectum in animam; dicunt enim ipsum esse signum mere externum aggregationis illorum sectae et rident fidem catholicorum de effectibus baptismi quam

Constat etiam ex propositione 28^a ab *Alexandro VIII.* damnata, quae sic sonat: *Valet Baptismus collatus a Ministro, qui omnem ritum externum formamque baptizandi observat, intus vero in corde suo apud se resolvit: Non intendo facere quod facit Ecclesia.*

QUAER. 2° *An requiratur in ministro intentio faciendi quod facit Ecclesia Romana?*

Resp. Neg., dummodo habeat intentionem, saltem implicitam, faciendi id, quod facit vera Ecclesia, etiamsi ex errore putaret suam ecclesiam heterodoxam esse veram Ecclesiam. — S. Lig. n. 21.

QUAER. 3° *An requiratur in Ministro intentio conficiendi Sacramentum?*

Resp. Neg. saltem *explicite*, modo haec intentio non excludatur. Sufficit enim ut intendat in genere et *implicite*, facere quod Ecclesia facit. — S. Lig. n. 21., *et alii communiter.*

16. — QUAER. 4° *An intentio Ministri debeat esse determinata ad certam materiam et personam?*

Resp. Affirm. Ratio est 1° *quoad materiam*, quia secus remaneret in statu indifferentiae: non potest enim ab eo statu erui, et ad Sacramentum determinari, nisi per ministri intentionem; 2° *quoad personam*, quia effectus Sacramenti nequit applicari in genere, sed alicui subiecto: secus nulla fieret applicatio (3).

QUAER. 3° *An validum sit Sacramentum cum intentione conditionata collatum?*

Resp. 1° Neg., si conditio apposita sit de futuro; quia conditio suspendit intentionem Ministri, et proinde impedit ne forma hic et nunc applicetur materiae; nec postea applicari potest, purificata conditione, cum materia et forma iam desierint adesse (4).

vocant supersticiosam. Quaeritur 1° utrum baptismus ab illis haereticis administratus sit dubius propter defectum intentionis faciendi quod voluit Christus, si expresse declaratum fuerit a ministro, antequam baptizet, baptismum nullum habere effectum in animam? 2° Utrum dubius sit baptismus sic collatus, si praedicta declaratio non expresse quidem facta fuerit immediate ante baptismum, sed tamen illa saepe pronuntiata fuerit a ministro et illa doctrina aperte praedicetur in illa secta?

Respondit s. C. ad 1^m. *Negative; quia non obstante errore quoad effectus baptismi, non excluditur intentio faciendi quod facit Ecclesia.*

Ad 2^m, *provisum in primo.*

(3) Debet nimirum pro rei, de qua agitur, natura determinari actionis obiectum seu terminus: nam si v. gr. dixeris, *dono*, non determines autem *quid*, aut *cui*, actum habes omni virtute cassum.

(4) Matrimonium tamen instar aliorum omnium contractuum celebrari sub conditione de futuro potest; qua impleta, perficiuntur, non secus ac si ab initio pure ac sine conditione initi fuissent. Neque ideo timendum est incommodum, de quo Auctor. Cum enim consensus referatur in eventum conditionis, tunc reipsa contractus perficitur, atque adeo tunc fit sacramentum.

Resp. 2° Affirm., si conditio sit de praeterito, aut de praesenti, et reipsa haec existat; quia hic et nunc transit intentio conditionata in intentionem absolutam: si autem non purificetur conditio, tunc nulla est intentio, utpote restricta ad conditionem non existentem. — S. Lig. n. 26., *et alii communiter.*

17. — QUAER. 6° *An licita sit collatio Sacramentorum cum intentione conditionata, in dubio utrum valide collata fuerint?*

Resp. 1° Quoad Sacramenta characterem imprimentia, certum est licitam esse. Constat ex *Iure can. Decretal. c. 2. de Bapt.*, ubi indicatur haec forma in dubio de Baptismo collato: *Si nondum baptizatus es, ego te baptizo*, etc.

Resp. 2° Etiam quoad alia Sacramenta licita est, si adsit causa sufficiens conditionem ponendi. Ratio est, quia *Sacramenta sunt propter homines*, et conditionata collatione Sacramenti consulitur, in quantum fieri potest, tum bono eorum, qui Sacramentum accipiunt, si forte illius sint capaces, tum etiam reverentiae Sacramenti. — *Ita communiter* cum S. Lig. nn. 27. 28. contra *aliquos*. Certum autem est in extrema necessitate, ubi non adest materia nisi dubia, Ministrum non modo posse, sed et teneri sub gravi Sacramentum ministrare sub conditione. — S. Lig. n. 29.

QUAER. 7° *An conditio verbis exprimi debeat?*

Resp. Neg. Ratio est, quia sufficit ad reverentiam Sacramenti si mente concipiatur. — Ita S. Lig. *Hom. apost. tr. 14. n. 3.* — Lacroix, n. 83. etc. Imo iuxta Gobat, n. 272. ne opus quidem est conditionem explicite et formaliter in mente habere; sed satis est si habeatur implicite et virtualiter prout ille habet, qui vult confessiones audire secundum institutionem Christi vel intentionem Ecclesiae; quia sic quoque reverentia Sacramento debita sufficienter servatur. Apponi tamen ore debet, ubi hoc praescribit Rubrica, ut in Baptismo conditionato, praesertim si publice conferatur, ne scilicet adstantes credant Baptismum absolute iterari. — S. Lig. *Hom. ap. tr. 14. n. 3. etc.* (5).

(5) Ad hanc responsionem quod spectat, quae alioquin est S. Alphonsi, haec idem S. Doctor habet in XVII ex recentioribus Retractionibus: *An liceat conferre sacramentum sub conditione, absque quod conditio ore exprimatur*, lib. 6. n. 29. *affirmatum est cum Tourn., Ronc., Castropal., et aliis communissime. Sed quia non desunt auctores aliqui, ut Gonet, Iuvenin, Contens, Serry, etc., qui tenent (licet parum*

probabiliter), valorem Sacramenti non pendere ab intentione ministri, sed tantum ab ipsa collatione Sacramenti serio peracta, tutius est conditionem etiam verbis exprimere. Verum doctissimus P. Haringer in not. ad lib. 6. n. 29.) sic S. Doctoris verba explicat: *Verbum tutius hic positum nihil aliud significare videtur, quam quod consultius.* Ergo S. Doctor mere praebet consilium; cui consilio nihil obstant verba Gury, qui

§. III. De fide et probitate Ministri.

18. **Principia.** — I. Ad valorem Sacramentorum nec fides (6) nec probitas, seu status gratiae, in ministro requiritur. Constat 1° ex praxi et perpetua traditione Ecclesiae, quae nunquam baptizatos ab haereticis et improbis rebaptizari voluit. Constat 2° ex definitione Ecclesiae. — Trid. sess. 7. can. 12. et can. 4. *de Bapt.*

II. Ad licitam autem Sacramentorum administrationem requiritur in ministro fides et probitas, saltem si is ad Sacramenta conferenda *consecratus* sit, et ea conficiat *solemniter*, id est, cum integro ritu ab Ecclesia praescripto. Graviter igitur peccat, qui in mortali Sacramenta ministrat; minister enim fide destitutus vel improbus irrogat gravem Deo et Christo iniuriam, sancta indigne tractando, et, quantum in se est, contaminando. Insuper cum Minister Sacramentorum repraesentet Christum primum Ministrum, qui est Sanctus sanctorum, eiusque personam gerat, necesse est, ut et ipse sit sanctus.

19. **Quaesita.** — **QUAER.** 1° *An peccet graviter Minister qui confert in mortali Sacramentum, ad quod non est specialiter ordinatus seu consecratus, v. gr. si mulier Baptismum in statu peccati ministret?*

Resp. Neg. probabiliter, quia obligatio in Ministro habendi sanctitatem non oritur praecise ex ipsa sanctitate Christi et Sacramenti secundum se, sed ex Ministri consecratione in Ordine ad Sacramenta conferenda. — Billuart, diss. 3. art. 4. — S. Thom. 3. p. q. 64. art. 6.; et in 4. dist. 3. q. 2. art. 2.; et alii multi.

Affirmant tamen alii non pauci, sic Collet, Lacroix, Lugo, etc. — S. Lig. vero, n. 32. admittit probabilitatem utriusque sententiae; in affirmativam tamen magis inclinat (7).

solum de necessitate conditionem exprimendi quaestionem movet. Praeterea S. Doctor in verbis supra descriptis videtur innuere, quamquam obscure, doctrinam eorum, qui in celebrem Catharini sententiam iverunt de natura intentionis ad conferenda sacramenta necessariae. Dixi, *obscure*; quia Auctores isti non negabant, immo diserte ad sacramentorum valorem astruebant alicuius in ministro intentionis necessitatem, ut videre licet apud Iuenin (*De Sacram.* dissert. 1. q. 1. cap. 2. art. 1.). At enim, si res ita se habet, iam et illud satis obscurum manet, cur ob singularem istorum opinionem generatim ex-

pediat conditionem etiam oretenus expressisse.

(6) Fidem hic intellige perfectam seu catholicam. Nam suasio seu notio aliqua, saltem qua minister cognoscat, se ritum exequi christianorum, ad sufficientem intentionem habendam necessaria videtur.

(7) *Secunda sententia affirmans* (ait S. Alphonsus *videtur probabilior*). At enim num usui haec opinio confessariis esse queat, discit ex Doctorum sententiis, quas ex eodem S. Alphonso alibi (Vol. I. in not. ad n. 152.) descripsimus et sunt huiusmodi: *Nihil debet damnari tamquam peccatum mortale, de quo non*

QUAER. 2° *An peccet graviter Sacerdos (seu Minister consecratus) ministrans quidem Sacramentum in mortali, sed non solemniter, v. gr. Baptismum absque caeremoniis in casu necessitatis?*

Resp. Controvertitur, ut in quaesito praecedenti, eademque pro utraque parte afferuntur auctoritates et rationes. Hinc *probabiliter* dicendum est, eum non peccare graviter, quia licet sit *per se* consecratus ad sacramenta ministranda, non agit tamen ut consecratus seu ex officio, sed tantum ut laicus ex charitate ad succurrendum proximo in necessitate (8).

habetur evidens ratio, vel manifesta auctoritas Scripturae (Gabriel Biel). — Et S. Antoninus: *Nisi ad hoc habeatur auctoritas expressa Scripturae aut Canonis Ecclesiae, vel evidens ratio.* — Et S. Raymundus: *Non sis pronus iudicare mortalia peccata, ubi tibi non constat per certam Scripturam.* Inde argumentum: S. Alphonsus postquam alias docuerat, probabilem esse utramque sententiam, affirmantem scilicet et negantem adesse in casu gravem culpam, posterius opinando scripsit, affirmantem *videri* probabilior. Atqui opinabilis quaedam maior probabilitas non sufficit iuxta S. Doctorem, ut in praxi conscientia gravis peccati iniiciatur. Ergo ista opinio usui confessariis esse non potest.

Utique S. Alphonsus in Opusculo (*Confess. diretto per le genti di campagna*) absolute scripsit; *sponso, qui contrahunt in statu peccati, duo sacrilegia patrare, alterum ceu ministros, alterum ceu percipientes indigne sacramentum.* Verum canon est, obscuriora cuiusvis Scriptoris loca explicanda esse per clariora. Porro Opus morale (lib. 6. n. 32.) nos clarissime edocet, quoad alterum sacrilegium S. Doctorem id affirmare *mere opinabiliter*, nec quidpiam immutasse in eo, nec ideo ab hac sua sententia discessisse, utcumque post editum illud opusculum pluries per viginti annorum decursum Opus morale ediderit. Quod si contendere quis velit, verba illius Opusculi stricto sensu sumenda esse, illud

unice concludi poterit, duo ista S. Doctoris loca sibi non cohaerere, et sensa Opusculi esse posthabenda, quippe quae certis eiusdem S. Doctoris principiis repugnant.

Et sane S. Alphonsus novam ullam rationem non promittit; sed, non secus ac alii, rationes quaerit ex intrinseca rei natura. Porro quod ex perspecta rei natura desumi queat *ratio tam evidens*, quae sufficiat ad peccatum mortale certe affirmandum, aut saltem ratio ita convincens, ut solidam probabilitatem demat oppositae opinionis, et nihilominus circa eiusmodi intrinsecam rationem quodammodo caecutiverint S. Thomas, Richardus, Sylvester, Caietanus, Dominicus Soto, Suarez, Laymann, Coninck, Henriquez, Filliucci, Reginaldus, Sa, Salmanticenses, Dicastillus, Becanus, Valentia, Palaus, Escobar, Sporer, Reiffenstuel, Giribaldi, Roncaglia, Ferraris, Mezger, Illsung, Pettschacher, Babenstuber, Struggi, etc. etc., hoc satis difficile, imo et valde durum videbitur. Proinde quisquis, tot tantisque Doctoribus praecuntibus, de tanta soliditate rationis a S. Alphonso allatae prorsus addubitet, quin et eam omnino neget, is profecto neque imprudentiae ullius, neque temeritatis redargui iure poterit.

(8) S. Alph. l. 6. n. 32. de hac sententia negante scribit absolute: *Haec sententia est quidem probabilis.* Atqui si, iudice ipso quoque S. Alphonso, probabile est in casu non peccari mortaliter, iam iuxta firmissima eiusdem S. Doctoris principia nefas est poenitentibus iniicere peccati

QUAER. 3° *An peccet graviter Minister consecratus et solemniter ministrans in mortali, si urgeat gravis necessitas?*

Resp. Neg. rigore loquendo, nempe si periculum sit ita urgens, ut actum contritionis elicere per tempus ei non liceat. Sed haec hypothesis generatim neganda est. Porro a mortali excusandus non est Minister, qui conscius gravis culpa casum necessitatis praevidere potest, ut Parochus et alii, qui ex officio Sacramenta ministrare debent, et proinde speciali obligatione in statu gratiae habitualiter permanere tenentur. — S. Lig. n. 35., et alii communiter.

20. — *QUAER. 4° An peccet, qui extra missae celebrationem ministrat Eucharistiam in mortali?*

Resp. Affirm. probabilis. Ratio est, quia gravem iniuriam irrogat sanctissimae Eucharistiae. Licet enim ipse non agat ut causa efficax in conficiendo Sacramentum, est tamen illius dispensator ad id specialiter consecratus, et obit ministerium, quod immediate sanctificationi animae cooperatur. S. Lig. n. 35., et alii communiter. Probabiliter tamen censent peccare tantum venialiter Lugo, de Sacramentis, d. 8. n. 155.; Salm. tr. 1. c. 7. n. 11., et alii (9).

QUAER. 5° *An peccent, qui in mortali sive mediate sive immediate tangunt aut deferunt SS. Eucharistiam?*

Resp. controvertitur. Triplex est sententia probabilis.

mortalis conscientiam. Nonne ibidem S. Alphonsus refert, quod Concina (quem ipse rigidissimum appellat) sententiam, quae gravem culpam negat, veram dicit et communem? Et Concinae nonne consonant alii, qui haud minus audiunt rigidi, Nat. Alexander, Contenson, Habert, Iuenin, Collet etc.? Caeterum quod, salva S. Doctori debita reverentia, eiusdem in hac quaestione iudicium neque imprudenter neque temere posthaberi possit, iam satis superque in praec. Nota ostensum est.

(9) Obiici potest, S. Alphonsus (*Quaest. Reform.* n. 62.) ait: *In priori libro probabilis dicta est sententia negativa. Sed hic eam refutamus.* Respondeo: sententia ergo negativa etiam S. Alphonso probabilis videri potuit. Ergo ratione non caret. Rationes autem, quae S. Doctorem ad mutandam sententiam impulerunt, non erant aliis ignotae; nec tamen permoverunt illos Doctores, quorum longum agmen ipse S. Doctor re-

censet (et quibus alii plures addi possunt), quominus negativam sententiam aut absolute profiterentur, aut probabilem dicerent; nec negabit quisquam, inter hos etiam gravissimos numerari. Quid igitur demum definitas? Recepti adhibeantur canones. Cum itaque gravium Doctorum iudicio, graves pro utraque parte militent rationes, quae ad prudentem moveant assensum, meram utrinque habebimus opinionem. Hoc tamen inter utramque opinionem discrimen eminet, quod altera per iudicium reflexum ad eximendam gravem culpae suspicionem sufficit, altera ad iniiciendam gravem culpae conscientiam non sufficit. Inter eos, qui persensis utriusque partis rationibus utramque probabilem definiverunt, iuverit addidisse recentiores Babenstuber (Tr. 8. part. 1. disp. 2. art. 4. n. 9.) Giribaldi (Tr. 4. De Euch. cap. 6. dub. 7. n. 31.), Reuter (part. 4. Tr. 1. n. 27.), et Struggl (Tr. 9. q. 1. art. 3. n. 33.).

I^a SENTENTIA *probabilior affirmat* in utroque casu, quia rem sanctissimam sen Corpus Christi indigne tractant. Hanc sententiam valde probabilem vocat S. Lig. n. 35.

II^a SENTENTIA *negat*, quia nulla hic adest administratio Sacramenti, nec apparet materia tam gravis, ut peccatum mortale inducat. — Ita Lacroix, n. 101. — Salmant., c. 7. n. 1., — Busemb. et S. Lig. dicit hoc non esse improbabile.

III^a SENTENTIA sic *distinguit*: Peccant quidem graviter tangentes immediate sanctissimam Eucharistiam in mortali, non vero tangentes mediate. Ratio repetitur ex gradu valde diverso irreverentiae inter primum casum et secundum (10). — Ita Billuart.

21. — *QUAER. 6° An peccent graviter exercentes in mortali alias functiones sacras?*

Resp. Neg.; quia omnia alia exercitia Ordinum praeter confectionem et administrationem Sacramentorum non videntur sub gravi exigere sanctitatem, cum non sint proxime ordinata ad animae sanctificationem. — Ita communiter et probabiliter. — Salm. — Mazzotta, et hoc sat probabile dicit S. Lig. n. 37.

QUAER. 7° *An teneatur Minister confiteri ante confectionem sacramenti, si reus sit peccatis mortalis?*

Resp. 1° Affirm., si agatur de Missae celebratione, et ipsi copia Confessarii non desit; quia omnes fideles communicaturi confessionem praemittere debent *ex Decr. Conc. Trid.* sess. 13. cap. 7.

Resp. 2° Neg. vero *probabiliter*, si agatur de aliis Sacramentis; quia nulla lege ad confessionem obligatur; atque adeo sufficit, ut actum contritionis eliciat (11). — Ita S. Lig. n. 34. — Elbel, — Lacroix, — Lugo, etc..., contra quosdam alios.

22. — *QUAER. 8° An peccet graviter, qui audit confessionem in mortali, sed non absolvit?*

Resp. Neg. probabiliter, quia Confessarius audiendo confessionem non conficit Sacramentum. — S. Lig. n. 36., et alii communiter, contra aliquos.

QUAER. 9° *Quot peccata committat Confessarius plures poenitentes successive in mortali absolvendo?*

Resp. Duplex est sententia. Nam iuxta alios committit tot peccata, quot personas absolvit; ratio, quia singulae absolutiones constituunt tot actiones morales distinctas, totidem iudicia completa, totidemque Sacramenta in statu peccati collata, proindeque totidem peccata. — Ita S. Lig. n. 30. cum aliis. — Alii tamen unum putant esse peccatum. — Ita Salmant.

(10) At si sua non caret probabilitate opinio Card. De Lugo, de qua in praec. q. 4., incassum haec distinctio adhibetur.

(11) Excipe tamen, si ipsi de perfectae contritionis defectu constet.

de Censuris, c. 1. n. 182., cum aliis quos allegant, eamque opinionem probabilem appellat Lugo de Poenit. d. 16. n. 558. (12).

23. — QUAER. 10° Quot peccata committat, qui in mortali pluribus Eucharistiam ministrat?

Resp. Probabilius unicum tantum; quia unicam actionem moralem ponit; singulae enim distributiones per modum unius habentur, et unicam administrationem, unumque convivium constituunt (13). — S. Lig. n. 35.

ARTICULUS II. — DE OFFICIO MINISTRI.

1° Quoad obligationem ministrandi Sacramenta; 2° quoad obligationem ea aliquando denegandi; 3° quoad modum illa conferendi.

§. I. De obligatione ministrandi Sacramenta.

24. Principia. — I. Curam animarum habentes tenentur sub gravi ex iustitia Sacramenta ministrare subditis suis rationabiliter petentibus. Curam enim animarum suscipiendo ad id sese obligaverunt tacito contractu inito cum subditis, a quibus sustentationem aut saltem honorem accipiunt.

Tenentur igitur, si urget commune praeceptum illa suscipiendi, vel si privata petentis necessitas, vel utilitas administrationem exigit, v. gr. si petens praevideat aliquod periculum, vel in tentatione versetur, et gratia Sacramenti indigeat, vel si devotionem statui suo convenientem exercere, aut Indulgentiam lucrari velit, etc. — Scavini.

(12) S. Alphonsus (Quaest. reform. n. 53.) retractavit, quod antea scripserat, nempe: *Unum committit peccatum... si Confessarius in mortali successive absolvat plures confitentes*; posterius vero scripsit (lib. 3. n. 50. q. 6.): *Verius Concina... et alii docent, tot sacrilegia committi, quot absolutiones impertit*. Attamen hunc S. Doctori honorem deferre debemus, ut nunquam putemus, eum inconsulto ac temere aliquid effutivisse. Ergo non sine gravi ratione prius iudicium protulit. Veruntamen cum postea aliud de eadem re emisit iudicium, iam quaestio est, utrum iudicium sit praeferendum. Potiusquam autem nobismet arbitrari de hac quaestione munus assumamus, par esse videtur, ut sapientiorum sententiam exquiramus. Porro inspectis sententiis Doctorum, quos et ipse S. Alphonsus refert,

reperimus, alios pro priori, alios pro posteriori S. Doctoris iudicio stare. In eadem igitur conditione, atque antea, haec controversia manet, ac porro manere debet; neque enim ullam rationem novam S. Alphonsus prompsit, qua controversiae conditio dici mutata possit. Ergo quae utriusque opinioni probabilitas antea favebat, nullatenus periisse dicenda est.

Sed et hic advertendum illud est, quod in Not. ad Q. 4. diximus; nimirum per iudicium reflexum utique priori S. Alphonsi iudicio, ac mitiori uti in praxi tutissime possumus; posteriori autem ac severiori uti ad gravem imponendam obligationem, iuxta principia S. Alphonsi, adhuc fas minime est.

(13) Conf. sup. dicta (n. 20. q. 4.), ubi duplex de culpae huius gravitate opinio producta fuit.

II. Alii curam animarum non habentes non tenentur ministrare Sacramenta ex iustitia; aliquando tamen tenentur ex charitate, scilicet in gravi proximi necessitate. — S. Lig. n. 58.

25. Quaesita. — QUAER. 1° Quinam censeantur animarum curam habere?

Resp. Ii omnes, qui ex officio, seu titulo speciali iurisdictionis spiritualis aut delegationis aliquam partem ovilis Christi pascere seu curare debent. Tales igitur sunt Episcopi, Parochi, et quicumque curam subsidiariam animarum habent ex commissione seu munere publico, ut sunt Coadiutores seu Vicarii Parochorum. Item respectu Regularium Praelati seu Superiores proprii. — S. Lig. n. 58.

QUAER. 2° Quanam Sacramenta in necessitate ministranda sint, etiam cum periculo mortis, sive ab habentibus curam animarum, sive ab aliis?

Resp. 1° Qui curam animarum non gerunt, certo tenentur tantum ad ministranda Sacramenta absolute necessaria ad salutem, Baptismum scilicet et Poenitentiam, vel Extremam Unctionem, quando quis nullo modo confiteri queat. Ratio est, quia non tenentur nisi ex sola charitate ad subveniendum proximo in gravissimo salutis periculo. Sola autem praefata Sacramenta sunt ad salutem necessaria. Ergo, etc. — Ita communissime Theologi cum S. Lig. n. 58., et lib. 2. n. 27.

Resp. 2° Etiam curam animarum gerentes probabiliter tenentur ad sola praefata Sacramenta cum quovis periculo ministranda. Ratio est, quia alia Sacramenta non sunt tantae necessitatis, ut quis ad illa conferenda cum gravi vitae discrimine teneatur. — Ita S. Lig. de Eucharistia, n. 233., innixus declarationi Gregorii XIII. (12. Oct. 1576.), et item Declarationi S. Congr. Concilii ab eodem Pontifice approbatae. Veruntamen qui gerunt curam animarum, tenentur vitam exponere non tantum in extrema, sed etiam in gravi necessitate, dum alii Ministri in sola necessitate extrema ad id obligantur — S. Lig. lib. 2. n. 27. — Lacroix, lib. 3. part. 1. n. 755. et seq.

26. — QUAER. 3° An teneatur quis exponere vitam ad ministranda praefata Sacramenta cum probabilitate tantum successus vel necessitatis?

Resp. Negandum videtur, quia nimis durum est exigere actum adeo heroicum ad proximum adjuvandum, nisi spes adsit moraliter certa sive successus sive necessitatis. Hinc non teneris exponere certo vitam ad aliquem baptizandum, vel absolvendum, si probabiliter perire debes, antequam id adimplere possis, vel probabiliter praesumas, illum esse baptizatum, aut non versari in statu peccati mortalis, aut etiam posse facile sibi subvenire per actum contritionis perfectae. — Collet. Decal., c. 1., et S. Lig. lib. 2. n. 27.